

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/S 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'B++' grade

Fax : (02462) 215572

Academic-1 (BOS) Section

website: srtmun.ac.in

Phone: (02462)215542

E-mail: bos@srtmun.ac.in

आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखे
अंतर्गत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०
नुसार प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (Syllabus)
शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून लागू
करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, मा. विद्यापरिषद बैठक दिनांक १५ मे २०२४ रोजीच्या बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्रमांक १०/५९-२०२४ अन्वये विद्यापीठ संकुले, उपपरिसर लातूर परभणी येथे PM USHA योजने अंतर्गत पदवी, आणि प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यास व अभ्यासक्रमास मान्यात प्रदान केल्यानुसार आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखे अंतर्गत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार शिक्षणशास्त्र संकुल विद्यापीठ परिसर येथे खालील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (Syllabus) शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून लागू करण्यात येत आहे.

Certificate Course in Life Skills Education

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी, ही विनंती.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.:शै-१/एनइपी/आविशाखाप्रमाणपत्र/२०२४-२५/३०८
दिनांक २१.१०.२०२४

डॉ. सरिता लोसरवार
सहा.कुलसचिव
शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

- प्रत : १) मा. आधिष्ठाता, आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ.
२) मा. संचालक, परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
३) मा. संचालक, शिक्षणशास्त्र संकुल, प्रस्तुत विद्यापीठ.
४) सिस्टीम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ. याना देवून कळविण्यात येते की, सदर परिपत्रक संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावे.

LIFE SKILLS

Course Code : SJVAC2205

Total No. of Hours : 30

COURSE OBJECTIVES:

This Course will enable the students to:

- Familiarize with the basic concepts of life skills
- Understand the theoretical concepts of life skills.
- Know the practical strategies of life skills.
- Understand the importance of life skills education in schools.
- Understand the importance of life skills education among teachers.
- Realize one's potential through practical experience.
- Develop interpersonal skills.
- Set appropriate goals in life, manage stress and time effectively.
- Understand how to design classroom learning to encourage life skills.

MODE OF TRANSACTION

Lecture cum discussion, demonstration, group presentations, seminars, debates, and assignments, holding camps, brain storming sessions, and peer group discussion, Peer tutoring, Project, interaction with community, case study, educational survey and dialogue., ICT based teaching and learning

COURSE OUTLINE

Module 1 Life Skills and Life Skill Education (4 Hours)

1.1 Life Skills – Concept, Definitions,

1.2 Life Skills Education- Concept, Evolution and importance

Module 2 Core Life Skills (6 Hours)

2.1 Core Life Skills by WHO – Introduction.

2.2 Problem Solving and Critical Thinking skill, Communication & Decision-making skill, Creative Thinking & Interpersonal Relationship skill, Self-awareness & Empathy, Coping with Stress & Emotions

Module 3 Developing Life Skills (5 hours)

3.1 Life Skills: Assessment Techniques

3.2 Life Skills: Assimilation and application

Module 4: Life Skills Approach and Career Planning (5 Hours)

4.1 Importance of life skills in career planning

4.2 Integrating Life Skills and Other Soft skills

Practical Session: (10 Hours)

1. Role plays presentation to enhance life skills
2. Preparation of 'emotion diary' to cope up with stress and emotions
3. Making of 'mood Posters'
4. A note on findings of the outcomes of life skill education.
5. Preparation of Life Skills Checklist.